

PATVIRTINTA

Valstybės sienos apsaugos tarnybos
prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijos vado
2017 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. 4-222

EUROPOS DOKUMENTŲ ARCHYVAVIMO SISTEMOS (FADO) NACIONALINĖS CENTRINĖS TARNYBOS ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS RYŠIŲ IR INFORMACINĖS SISTEMOS (N.FADO) NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinės centrinės tarnybos įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinės centrinės tarnybos įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos steigimo pagrindą, tikslą, organizacinę, informacinę ir funkcinę struktūras, duomenų tvarkymą, duomenų apsaugą, finansavimo šaltinį, modernizavimą ir likvidavimą.

2. Nuostatai parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu (toliau – Įstatymas), Automatizuoto duomenų apdorojimo sistemų ir tinklų, kuriuose saugoma, apdorojama ar kuriais perduodama įslaptinta informacija, steigimo ir įteisinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugpjūčio 21 d. nutarimu Nr. 759 „Dėl Automatizuoto duomenų apdorojimo sistemų ir tinklų, kuriuose saugoma, apdorojama ar kuriais perduodama įslaptinta informacija, steigimo ir įteisinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), Automatizuoto duomenų apdorojimo sistemų ir tinklų, kuriuose bus saugoma, apdorojama ar kuriais bus perduodama įslaptinta informacija, saugumo reikalavimų aprašu, patvirtintu Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 5V-138 „Dėl Bendrųjų (visiems vienodų) žinybinių saugumo priežiūros tarnybų steigimo ir veiklos taisyklių, dokumentų, reikalingų leidimui automatizuotai apdoroti įslaptintą informaciją išduoti, rengimo ir leidimų automatizuotai apdoroti įslaptintą informaciją išdavimo taisyklių ir automatizuoto duomenų apdorojimo sistemų ir tinklų, kuriuose bus saugoma, apdorojama ar kuriais bus perduodama įslaptinta informacija, saugumo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas), Automatizuoto duomenų apdorojimo sistemų ir tinklų, kuriuose saugoma, apdorojama ar kuriais perduodama įslaptinta informacija, telekomunikacijų apsaugos reikalavimų aprašu, patvirtintu Vyriausybinių ryšių centro prie Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento direktoriaus 2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 2-8RN (toliau – Telekomunikacijų apsaugos aprašas).

3. Nuostatose vartojamos sąvokos:

Europos dokumentų archyvavimo sistema (FADO) (toliau – FADO sistema) – Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių autentiškų bei klastotų asmens tapatybės ar kelionės dokumentų, įskaitant vizas ir sienos kirtimo spaudus, informacinė sistema, kurios valdytojas yra Europos Sąjungos Tarybos generalinis sekretoriatas.

FADO nacionalinės centrinės tarnybos įslaptintos informacijos ryšių ir informacinė sistema (toliau – N.FADO) – tai informacinių technologijų priemonių pagrindu veikianči įslaptintos informacijos ryšių ir informacinė sistema, sudaranti sąlygas Lietuvos Respublikos institucijoms ir įstaigoms, nurodytoms Nuostatų 13 punkte, teikti duomenis FADO sistemai, gauti ir peržiūrėti FADO sistemos duomenis, naudoti FADO sistemos duomenis nustatytoms funkcijoms atlikti.

Nacionalinė centrinė tarnyba – Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, paskirta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. sausio 30 d. nutarimu Nr. 68 „Dėl Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinės centrinės tarnybos paskyrimo“.

N.FADO įstaiga – Lietuvos Respublikos institucija arba įstaiga, gaunanti FADO sistemos duomenis teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti ir (arba) teisės aktų nustatyta tvarka pagal kompetenciją teikianti duomenis FADO sistemai, panaudojant N.FADO priemones.

N.FADO naudotojas – asmuo, kuriam N.FADO valdytojo nustatyta tvarka suteikta teisė gauti, teikti ar peržiūrėti FADO sistemos duomenis, panaudojant N.FADO priemones.

Lokalus administratorius – N.FADO įstaigos vadovo įsakymu paskirtas struktūrinis padalinys arba asmuo, atsakingas už N.FADO darbo vietų aparatinės bei programinės įrangos tvarkymą ir funkcionavimą toje N.FADO įstaigoje.

Kitos Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Įstatyme, Taisyklėse, Įsakyme, Telekomunikacijų apsaugos apraše ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

N.FADO STEIGIMO TEISINIS PAGRINDAS, TIKSLAS, FUNKCIJOS IR LAUKIAMAS REZULTATAS

4. N.FADO steigėjas – Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

5. N.FADO steigimo teisinis pagrindas:

5.1. 1998 m. gruodžio 3 d. Bendrųjų veiksnių aktas 98/700/TVR, priimtas Tarybos remiantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu dėl Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) sukūrimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 1 tomas, p. 100);

5.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. sausio 30 d. nutarimas Nr. 68 „Dėl Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinės centrinės tarnybos paskyrimo“.

5.3. Įstatymo 40 straipsnio 3 dalis.

6. N.FADO steigiamas ir administruojamas vadovaujantis:

6.1. Įstatymu ir jį įgyvendinančiais poįstatyminiais teisės aktais;

6.2. Įsakymu;

6.3. Telekomunikacijų apsaugos aprašu;

6.4. Taisyklėmis;

6.5. Nuostatais;

6.6. kitais teisės aktais, reglamentuojančiais išlaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos steigimą ir administravimą.

7. N.FADO tikslas – informacinių technologijų priemonėmis sudaryti sąlygas N.FADO įstaigoms operatyviai gauti FADO sistemos duomenis ir (arba) teikti duomenis FADO sistemai.

8. N.FADO funkcijos:

8.1. užtikrinti N.FADO įstaigoms prisijungimą prie FADO sistemos ir gauti, peržiūrėti FADO sistemos duomenis;

8.2. užtikrinti N.FADO įstaigoms galimybę įvesti duomenis į FADO sistemą.

9. N.FADO steigimo laukiamas rezultatas – nenutrūkstamas N.FADO veikimas, užtikrinantis greitą, teisėtą ir saugų duomenų, reikalingų N.FADO įstaigoms nustatytoms funkcijoms atlikti, apdorojimą.

III SKYRIUS

N.FADO ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

10. N.FADO organizacinę struktūrą sudaro N.FADO valdytojas, N.FADO tvarkytojas, N.FADO duomenų teikėjas ir gavėjas, N.FADO įstaigos.

11. N.FADO valdytojas – Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kuri:

11.1. skiria N.FADO saugos įgaliotinį, administratorių, kriptografinių priemonių administratorių, telekomunikacijų saugumo pareigūną ir jų pavaduotojus;

11.2. skiria N.FADO tvarkytoją ir nustato jo kompetencijos ribas tvarkant N.FADO;

- 11.3. rengia ir tvirtina N.FADO nuostatus, saugos dokumentus, teisės aktus, reglamentuojančius N.FADO tvarkymą, bei modernizavimo ir plėtros dokumentus;
- 11.4. kontroliuoja ir atsako už N.FADO saugos reikalavimų įgyvendinimą;
- 11.5. atsako už dokumentų, reikalingų leidimui automatizuotai apdoroti išlaptintą informaciją išduoti, pateikimą laiku;
- 11.6. pagal kompetenciją atsako už N.FADO saugos užtikrinimui reikalingų finansinių ir kitų išteklių skyrimą laiku;
- 11.7. priima sprendimus dėl N.FADO veiklos tobulinimo, modernizavimo, aparatinės ir programinės įrangos įsigijimo, įdiegimo, palaikymo;
- 11.8. užtikrina, kad N.FADO būtų tvarkoma ir administruojama vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos įstatymais ir poįstatyminiais teisės aktais, Nuostatais ir kitais teisės aktais;
- 11.9. atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.
12. N.FADO tvarkytojas – Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kuri:
 - 12.1. užtikrina nepertraukiamą N.FADO darbą;
 - 12.2. įgalioja N.FADO įstaigų vadovus skirti N.FADO naudotojus;
 - 12.3. pagal kompetenciją koordinuoja ir kontroliuoja N.FADO įstaigų darbą;
 - 12.4. pagal kompetenciją kontroliuoja N.FADO duomenų saugos reikalavimų įgyvendinimą;
 - 12.5. teikia siūlymus N.FADO valdytojui dėl N.FADO tobulinimo, modernizavimo, aparatinės ir programinės įrangos įsigijimo, įdiegimo ir palaikymo;
 - 12.6. pagal kompetenciją organizuoja N.FADO aparatinės ir programinės įrangos priežiūrą, įdiegimą, palaikymą ir modernizavimą;
 - 12.7. pagal kompetenciją teikia rekomendacijas ir privalomus vykdyti nurodymus N.FADO įstaigoms;
 - 12.8. vykdo kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.
13. N.FADO įstaigos yra:
 - 13.1. Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;
 - 13.2. Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centras;
 - 13.3. Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba prie Finansų ministerijos;
 - 13.4. Lietuvos teismo ekspertizės centras.
14. N.FADO įstaigos turi teisę pagal kompetenciją N.FADO valdytojo nustatyta tvarka gauti, teikti, peržiūrėti FADO sistemos duomenis.
15. N.FADO įstaigos atlieka šias funkcijas:
 - 15.1. N.FADO valdytojo nustatyta tvarka N.FADO įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens įsakymu skiria N.FADO naudotojus;
 - 15.2. N.FADO valdytojo nustatyta tvarka teikia, gauna ir naudoja FADO sistemos duomenis teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti;
 - 15.3. N.FADO valdytojo nustatyta tvarka skiria įstaigos N.FADO lokalių administratorių ir informuoja N.FADO administratorių apie įstaigos N.FADO lokalaus administratoriaus paskyrimą ar pakeitimą;
 - 15.4. informuoja N.FADO administratorių apie aparatinės ar programinės įrangos gedimus;
 - 15.5. pagal kompetenciją atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.
16. N.FADO duomenų teikėjas ir gavėjas yra FADO sistema.
17. N.FADO asmens duomenys tokie, kaip jie yra apibrėžti Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme, nėra tvarkomi.
18. Netikslūs, klaidingi, neišsamūs FADO sistemos duomenys taisomi FADO sistemos valdytojo nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

N.FADO FUNKCINĖ STRUKTŪRA

19. N.FADO centrinė sąsaja – tai N.FADO dalis, kuri per kriptografinės atskirties būdu apsaugotą Interneto tinklą užtikrina greitą ir saugų duomenų gavimą bei teikimą tarp Europos Sąjungos Tarybos generalinio sekretoriato valdomo FADO ir Nacionalinės centrinės tarnybos valdomos N.FADO.

20. N.FADO centrinės sąsajos funkcijos:

20.1. kriptografinės atskirties būdu apsaugotu Interneto tinklu sujungti N.FADO su FADO;

20.2. užtikrinti greitą ir saugų duomenų apie autentiškus ir klastotus dokumentus, kurie naudojami kelionėms ar identifikavimo tikslais, įskaitant vizas ir sienos kirtimo spaudus, apsikeitimą tarp FADO sistemos ir N.FADO;

20.3. suteikti galimybę FADO sistemos valdytojo nustatyta tvarka naudotis FADO sistemos elektroniniu paštu (siųsti/gauti elektroninius laiškus).

21. Duomenų srautai tarp N.FADO centrinės sąsajos ir FADO yra šifruojami.

22. N.FADO įstaigų darbo vietas – N.FADO dalis, kuri per kriptografinės atskirties būdu apsaugotą Interneto tinklą užtikrina greitą ir saugų duomenų apsikeitimą tarp Nacionalinės centrinės tarnybos ir N.FADO įstaigų darbo vietų.

23. N.FADO įstaigų darbo vietų funkcijos:

23.1. suteikti prieigą N.FADO naudotojams per N.FADO centrinę sąsają prie FADO sistemos duomenų;

23.2. užtikrinti tinkamą N.FADO naudotojų identifikavimą ir autentifikavimą;

23.3. užtikrinti greitą ir saugų informacijos apie autentiškus ir klastotus dokumentus, kurie naudojami kelionėms ar identifikavimo tikslais, įskaitant vizas ir sienos kirtimo spaudus, gavimą, teikimą ir peržiūrą teisėtiems N.FADO naudotojams;

23.4. suteikti galimybę N.FADO naudotojams N.FADO valdytojo nustatyta tvarka naudotis FADO sistemos elektroniniu paštu (siųsti/gauti elektroninius laiškus).

24. Duomenų srautai tarp N.FADO centrinės sąsajos ir N.FADO įstaigų darbo vietų yra šifruojami.

V SKYRIUS

N.FADO INFORMACINĖ STRUKTŪRA

25. N.FADO yra automatizuotai apdorojama informacija, kurios aukščiausia slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.

26. Visi N.FADO duomenys saugomi FADO sistemos centrinėse duomenų bazėse.

27. N.FADO įslaptintos informacijos apdorojimo rezultatai yra informacijos apie autentiškus ir klastotus dokumentus, kurie naudojami kelionėms ar identifikavimo tikslais, įskaitant vizas ir sienos kirtimo spaudus teikimas, gavimas ir peržiūra.

28. Duomenų srautai tarp N.FADO ir kitų įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų, informacinių sistemų, valstybės ar žinybinių registru, išskyrus nurodytus Nuostatų 21 ir 24 punkte, nenumatomi.

VI SKYRIUS

N.FADO DUOMENŲ SAUGA

29. N.FADO duomenų sauga užtikrinama kompleksiskai organizacinėmis, techninėmis, technologinėmis, metodinėmis ir kitomis priemonėmis personalo patikimumo, įslaptintos informacijos administravimo, fizinės apsaugos, įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų apsaugos srityse.

30. N.FADO duomenų sauga organizuojama vadovaujantis Įstatymo, Įstatymą įgyvendinančių poįstatyminių teisės aktų, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Įslaptintos informacijos administravimą ir apsaugą reikalavimais ir N.FADO valdytojo įsakymu patvirtintais dokumentais:

- 30.1. Specifinių saugumo reikalavimų aprašu;
- 30.2. Saugumo valdymo procedūrų aprašu;
- 30.3. rizikos analize.

31. Už N.FADO tvarkomų duomenų saugą pagal kompetenciją atsako N.FADO valdytojas, tvarkytojas, administratorius, kriptografinių priemonių administratorius, saugos įgaliotinis bei jų pavaduotojai, N.FADO naudotojų įstaigos bei N.FADO naudotojai.

32. N.FADO duomenys nesaugomi. Visi N.FADO tvarkomi duomenys saugomi FADO sistemos centrinėse duomenų bazėse.

VII SKYRIUS N.FADO FINANSAVIMAS

33. N.FADO finansuojama iš Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos skirtų valstybės biudžeto asignavimų bei kitų teisės aktuose nustatytų finansavimo šaltinių.

34. N.FADO gali būti finansuojama iš tarptautinių paramos fondų ar finansinių mechanizmų ir kitų teisėtų finansavimo šaltinių.

VIII SKYRIUS N.FADO MODERNIZAVIMAS IR LIKVIDAVIMAS

35. N.FADO modernizuojama ir likviduojama Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, N.FADO valdytojo sprendimu.

36. Likviduojant N.FADO, jos duomenys perduodami kitai įslaptintos informacijos ryšių ir informacinei sistemai, sunaikinami arba perduodami valstybės archyvams Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

SUDERINTA

Vyriausybinių ryšių centro prie

Krašto apsaugos ministerijos

2016 m. gegužės 6 d. raštu Nr. (4.2) 6K-186